

kateri so se zlasti izkazale orodne vrste iz Trbovelj, Celja in Teharij.

Pevski koncert.

Po telovadbi se je razvila prijateljska zabava, ki jo je ob 6. uri prekinil tekmovalni nastop pevskih zborov, ki je vzbujal splošno zanimanje. Nastopilo je 6 pevskih zborov posamezno po dve pesmi in sicer: St. Andraž, St. Jurij ob Taboru, Dobrna, Šoštanj mešani, Šoštanj naraščajski in Šoštanj 7 bratov. Celjski zbor vsled pomanjkanja časa žal ni nastopil sam pa je pri združenih pevskih zborih, ki so pod vodstvom gospoda Mihelčiča iz Celja zapeli dve čudovito lepi pesmi. Pozornost je vzbudil zlasti tudi nastop 7 bratov «Škofov» iz Lokovice, ko so samozavestno zapeli dve lepi umetni pesmici.

Tako se je naenkrat nagnil dan k zatonu in le prehitro se je bilo treba ločiti od ljubkih gostov. K odhodu izletniškega vlaka, s katerim je odšla godba in zadnji gostje, se je zbralo toliko občinstva, kakor ga šoštanjski kolodvor še ni videl. Godba je zaigrala v slovo še orlovsko koračnico potem pa smo se z živahnimi Bog živi klici poslovili od milih bratov in sester.

Ob 9. uri je že vladala po orlovskem slavnostnem prostoru popolna tišina.

Tako je mlada orlovska organizacija častno praznovala svoj prvi orlovski dan, ljudstvo pa je pokazalo na čegavi strani stoji, kajti orlovski dan v Šoštanju bil je res ljudski praznik za celo Saleško dolino.

Končno še vsem, ki ste kakorkoli pripomogli k uspehu z delom in darovi, iskren orlovski: Bog plačaj. Ti pa orlovska mladina le naprej po začetni poti, ljudstvo je za teboj. Bog živi!

Politični ogled.

DRŽAVA SHS.

Skupščina počiva, njeno zadnje delo pred počitnicami, ki bodo trajale do dne 20. septembra, je pa bilo izročanje nekaterih hrvatskih in slovenskih poslancev sodišču. To je navaden čin radikalne masševalnosti radi objave zagrebskega zapisa. Predsedništvo skupščine pa izročilnih odlokov še ni dostavilo sodnijam in tako bo izročitev tudi glede Radiča menda sama grožnja.

Prestavlanje in spopolnjevanje nekaterih ministrskih mest dela Pašiču veliko skrbi, še več pa radikalnim prvakom, ki se silno pulijo za ta mesta.

Špijonska afeta, s katero so mislili vprizoriti in opravičiti gonjo proti Hrvatom in Slovincem, se je popolnoma sesedla v — Beogradu. Sedaj je mir, izmislilo si pa lahko kaj novega, ker se Gagliardi in drugi izdajalci še vedno plazijo okrog vladnih veljakov. Da se po takih ravnanju, se vidi iz marsičesar. Zagrebski dnevnik «Hrvat» je bil te dni že 50krat zaplenjen in po uredništvu «Hrvatskega lista» v Osijeku so pozno zvečer delali preiskavo oficirji, žandarji in policaji. Končno so lovili še golobe ter jih preiskovali, da niso morda špijonski pismonoši.

V NEMCIJI

vladajo obupne razmere. Valuta ne pada več, temveč drvi na vso moč navzdol. Za en dolar je treba dati — 1 milijon nemških mark. Druginja je strašna in po mestih so vsak dan obupni prizori in spopadi po trgih in pred trgovinami. V nedeljo so se bali spopadov med fašisti in komunisti, a je vse še precej mirno poteklo. — Vlada bo v najkrajšem času odstopila in prevzeli jo bodo socijalisti združeni z meščanskimi strankami.

MALA ANTANTA

je dovršila svojo konferenco na Sinaji in kakor se zatrjuje, v popolnem soglasju. Najprej je bilo nesoglasje med našim zastopnikom na eni in pa med češkim in rumunskim na drugi strani glede Ogrske in njenega posojila. Naš zastopnik je bil proti, ona dva pa za. Končno so se sporazumeli in francoski listi naglašajo, da je mala antanta popolnoma složna in da bo složno podpisala tudi francoska stališča, v prvi vrsti vojnoodškodninsko in tudi druga.

Naše prireditve.

Mladeniški tabor združen z orlovsko prireditvijo se vrši dne 12. avgusta v Slov. Bistrici. Ob pol 10. uri na glavnem trgu sv. maša in cerkveni govor. Nato mladeniški tabor, kjer nastopijo naši organizatorji (Dr. Jerovšek, dr. Capuder, p. Pavel i. dr. ter mladenci). — Popoldne orlovska prireditev. Sodeluje godba katoliške omladine iz Maribora. Mladenci slovenjebistriške, konjiške in hočke dekanije, udeležite se vsi do zadnjega tabora. Pokažite, da se zanimate za izobrazbo in versko povzdigo našega ljudstva. Nihče naj ne ostane ta dan doma. Prireditev se vrši ob vsakem vremenu.

Mladeniški in dekliški tabor pri Veliki Nedelji. — Dne 15. avgusta na praznik Marijinega vnebovzletja se vrši in sicer za vse župnije velikonedeljske dekanije mladeniški in dekliški tabor. Tudi sosedi so dobrodošli. V cerkvi bode ob pol 10. uri pridiga in slovesna sv. maša za mladino, potem skupna posvetitev mladine presv. Srcu Jezusovemu. Po posvetitvi bode zunaj cerkve mladinski tabor s pozdravi in podučnimi govori. Tabor se sklone popoldne ob 2. uri s petimi litanijami in zakramentalnim blagoslovom. Pele se bodo te-le cerkvene pesmi: K pridigi: «Oče naš». K blago-

slovu: «Glasno zapojmo». K sv. maši: «Vzdigni se jezik moj k božji resnici». «Veš o Marija», «Srce preljubeznivo», «Zdrava deva» (Hrvatska). Pred posvetitvijo: «Do nebes naj». Po posvetitvi: «Kvišku zdaj» — Za sklep tabora zunaj cerkve se zapoje himna V. kat. shoda v Ljubljani: «Povsod Bogal» Organizirana katoliška mladina skrbi za obilno udeležbo in vadi se v lepem putju.

Zupanska veselica. Vsi bivši in sedanji župani in gerenti mariborskega političnega okraja priredijo v nedeljo, dne 5. avgusta v Hočah pri Mariboru v gostilni Šantl svojo veselico. Veselica se vrši ob vsakem vremenu ter so vabljeni poleg županov in gerentov tudi njihovi bivši tovariši, občinski odborniki, pa drugi zavedni možje skupaj z družinami. Na veselici igra godba mariborske katoliške omladine. Ob pol deseti uri bo sv. maša potem pa skupen obed pri g. Šantlu. Razun godbe je še na dnevnem redu: petje, razne šaljive točke, posebno pa še prav prisrčna zabava. Radi skupnega obeda je potrebno, da se vsak poprej javi ter pošlje 10 D za osebo predplačila. Dolžnost vseh udeležencev je, da kar najbolj vneto agitirajo med našimi somišljeniki, da bo udeležba kar največja.

Udruženje vojnih invalidov priredi v Selnici ob Dr. v nedeljo, dne 5. t. m., veselico v prostorih gostilne in na vrtu g. Hernalz z vsemi najboljšimi zabavami. Začetek točno ob dveh popoldne. Za prvovrstno kuhinjo in pijačo je preskrbljeno. Ker je čisti dobiček namenjen za nabavo šolskih potrebščin ubogi deci vojnih žrtev, vabimo vso p. n. javnost na mnogobrojni obisk. — Udruženje vojnih invalidov Maribor.

Sv. Jakob v Slov. gor. Naše izobraževalno društvo priredi v nedeljo, dne 12. avgusta t. l., dve gledališki predstavi: «Zupanova Micka» in «Prisiljen stan je zaničevan.» Priredi se tudi lep «Srečolov.» Začetek točno ob treh popoldne. Sosede in domačine prijazno vabimo! Posebna vabila se ne bodo pošiljala.

Gomiško. Tukajšnje izobraževalno društvo (dekleta iz Grajske vasi) priredi v nedeljo, dne 5. t. m., ob 3. uri popoldne v Gasilnem domu na Gomiškem gledališko predstavo «Zmaga najsv. zakramenta.»

Orlovska prireditev pri Sv. Bolfenku pri Središču. Zadnja nedelja, dne 29. julija je bila narodni praznik za našo faro. Središko orlovsko okrožje je namreč prihitelo k našemu orlovskemu odseku, da nam pokaže moč smotrene vzgoje in organizacije. Narod se je divil lepim in preciznim izvajanjem Orlov in Orlic, ter junaško ljubkem nastopu naraščaja. Krasna telovadba srediških bratov na orodju pa bo gledalcem ostala še dolgo v spominu. Po večernicah je došle goste, ki so prihitali od blizu in daleč iz Dravskega polja, zelenih gor in prijaznega Medžimurja, je pozdravil predsednik bolfenske organizacije brat Breznik. Po končanih vajah pa je središki brat Plohl razvijal v krasnih besedah vzvišeni program, katerega zasleduje Orel: Zvestoba Bogu, ljubezen bližnjemu, srce domovini. Orli so zapeli: Lepa naša domovina. Nato sta še govorila g. narodni poslanec prof. Vesenjaj in č. g. kaplan Erklavec. S petjem orlovske himne je bil končan oficijelni del. Neprisiljena zabava s srečolovom, šaljivo pošto in drugimi razveseljivimi točkami je trajala še dobro uro, potem pa je dež, ki je vladar letošnjega poletja začel gospodariti. — Ljudstvo pa se je zadovoljno razšlo in veselo vzklikalo vrlim Orlom in sestram Orlicam: Na svidenje! Tudi gnotni uspehi je bil popoln. Za vesel popoldan, katerega smo preživeli, vsem prisrčna hvala.

Tedenske novice.

Ustoličenje dr. Andreja Karlina, škofa lavantinskega se je vršilo v nedeljo, nad vse slovesno. Ze na predvečer so, kakor smo že poročali, krščanska prosvetna društva mariborska in okoliška priredila novemu vladiki veliko hvaljavo z godbo. Na dan slovesnosti je bilo v Mariboru vse živo. Vreme je bilo krasno. Na vse zgodaj so se prihajali verniki z dežele, da pozdravijo svojega novega nadpastirja ter se udeležijo svečanosti. Slomškov trg je bil ves v zastavah. Mnogi so že eno uro pred slovesnostjo napolnile stolnice in s krščanskimi društvi na čelu nestrpno čakale na slovesen vhod Prevzišnega. V presbiteriju so zastopniki civilnih in vojaških oblasti zavzeli svoja mesta. Malo pred deveto uro se je zbral kapitelj z duhovščino v zakristiji stolnice ter odšel v procesiji k škofovski palači. Točno ob 9. uri se je razvil veličasten spoved iz palače v stolnico. — Prevzišeni je šel v spremstvu mnogoštevilne duhovščine skozi glavna vrata v stolnico, deleč škofovski blagoslov. Gospod stolni dekan Tomažič je najprej prečital papeško pismo o imenovanju novega škofa. Gospod stolni prošt dr. M. Matek je nagovoril novega vladiko, ki je v izbranih ljubeznivih besedah odgovoril. Po nagovoru se je vršila poklonitev pričujoče duhovščine s poljubom prstana. Nato je dal gospod škof apostolski blagoslov s popolnim odpustkom. Po končanih obredih ustoličenja je Prevzišeni nagovoril vernike. Sledila je pontifikalna sv. maša. Te Deum in blagoslov z Najsvetejšim.

Duhovniške spremembe. Provizorjem sta bila imenovana g. župnik pri Sv. Jurju ob Ščavnici za sprovizorja pri Mali Nedelji (g. Kolarič je na to župnijo resigniral) in g. škalski kaplan Marko Sagaj za Brezno. — Dopust radi boleznii so dobili sledeči gg. kaplani: Vladimir Cepuder, kaplan v Grižah in dr. Edgar pl. Geramb, kaplan v Hočah in Jožef Dušič, kaplan v Marenbergu. Na novo nastavljeni so bili sledeči gg. novomašniki kot kaplani: Janez Šolinc v Slov. Bistrici II; Matija Medvešek v Kozje; Jakob Zidanšek v Sv. Lovrenc v Slov. gor.; Vinko Kolman v Solčavo, Jurij Guzej v Braslovče II; in Radovan Jošt v Šmarje pri Jelšah II. Prestavljeni

so bili ti-le gg. kaplani: Janez Granfola iz Braslovč II, kot pomožni duhovnik v Griže; Anton Medved od Sv. Pavla pri Preboldu v Gor. Radgono, Viktor Lunder od Sv. Vida na Planini k Sv. Pavlu pri Preboldu, Šimon Simenc od Sv. Martina pri Šaleku k Sv. Vidu na Planini, Franjo Grobler iz Solčave k Sv. Martinu pri Šaleku, Ferdinand Poprask iz Slov. Bistrice II. v Staritrg, Anton Zupančič iz Kozje v Skale in Feliks Vršič od Sv. Lovrenca v Slov. gor. v Makole. Zopet nastavljen je bil deficient g. Januš Kotnik kot kaplan v Galiciji.

Zlata maša ptujškega g. prošta. Dne 27. julija se je vršila izredna slovesnost v proštiji cerkvi: zlata sv. maša č. g. prošta M. Jurkoviča. Po slovesnem vходу v cerkev je zlatomašnik v svojem nagovoru na ljudstvo povdarjal, kako da je postal duhovnik in dočakal tudi dan svoje zlate maše. Zahvalil se je navzočim za mnogobrojno udeležbo pri tej slavnosti in kmalu nato zapel zlato sv. mašo. Jubilant se je na ta svoj častni dan z darežljivim srcem spomnil tudi revežev ter je tisoče in tisoče daroval v dobre namene. Naj enako trden in krepk plodonosno deluje na svojem visokem mestu do bisernega jubileja.

Franciškan o. Bogdan Markel v Mariboru je vpoklican v vojaško službo v Ljubljano.

Okrožno zborovanje Kmetijske družbe za Slovenijo v Mariboru v nedeljo, dne 19. avgusta 1923. Kmetijska družba sklicuje na podstavi § 16 družbenih pravil okrožno zborovanje v nedeljo, dne 19. t. m., ob desetih predpoldne v prostorih vinarske in sadjarske šoli. Spored tega shoda je sledeči: 1. Pomen Kmetijske družbe in njenih podružnic (inž. R. Lah). 2. Bodoči cilji naše živinoreje (živinorejski instruktor M. Zupane). 3. Današnja vinska kriza in kako ji odpomoči (Robert Košar). 4. Slučajnosti. Po shodu si ogledajo zborovalci: vinarsko in sadjarsko šolo, vrtnarsko podjetje g. Džamonje, vinski razstavo in industrijsko-obrtno vzorčno izložbo. — Kmetovalci se vabijo, da se v čim večjem številu udeležijo tega zborovanja, na katerem se bodo razpravljala v današnji dobi najvažnejša gospodarska vprašanja.

Poslanci SLS med ljudstvom. V smislu resolucije zadnje seje vodstva SLS v Celju dne 8. julija t. l. se vršijo prihodnje dni po vseh sodnih okrajih Stajerske, Koroške in Prekmurja okrajne seje krajevnih odbornikov in zaupnikov SLS in sicer: 1. avgusta v Slov. Bistrici (okrajna hranilnica) za sodni okraj Slov. Bistrica; poročata poslanca Falež in Zebot. — 3. avgusta: v St. Vidu na Planini (župnišče) za sodni okraj Kozje; poročata poslanec Vrečko. — 4. avgusta: 1. v Ljutomeru (okrajna hranilnica) za sodni okraj Ljutomer; poročata poslanec dr. Hohnjec; 2. v Ormožu (gostilna Bauer) za sodni okraj Ormož; poročata poslanec Bedjanič; 3. v Mariboru (Lekarniška ulica 6) za sodni okraj Maribor desni in levi breg; poročata poslanca Zebot in Falež; 4. v Celju (vrtina dvorana pri «belem volu») za sodni okraj Celje; poročata poslanec Krajnc; 5. v Kozjem (okrajna hranilnica) za sodni okraj Kozje; poročata poslanec Vrečko. — Dne 5. avgusta v Gornji Radgoni (posojilnica) za sodni okraj Gornja Radgona; poročata poslanec dr. Hohnjec. — 6. avgusta: 1. v Laškem (društvena dvorana v župnišču) za sodni okraj Laško; poročata poslanec Kugovnik; 2. v Šoštanju (cerkvena hiša) za sodni okraj Šoštanj; poročata poslanec Pušenjak. — Dne 7. avgusta v St. Juriju ob Taboru (cerkvena hiša) za sodni okraj Vransko; poročata poslanec Krajnc. — Dne 8. avgusta v Rogatecu (društvena soba v kaplaniji) za sodni okraj Rogatec; poročata poslanec Vrečko. — Dne 9. avgusta: 1. v Brežicah (župnišče) za sodni okraj Brežice; poročata poslanec Krajnc; 2. v Prevaljah (društvena dvorana, Farna vas) za sodni okraj Prevalje; poročata poslanec Kugovnik; 3. v Ptuj (minoritski samostan) za sodni okraj Ptuj; poročata poslanec Vesenjaj; 4. v Šmarju (pri g. Florijanu Gajšek) za sodni okraj Šmarje; poročata poslanec Vrečko. — 13. avgusta: 1. v Staremtrgu (stara šola, župnišče) za sodni okraj Slovenjgradec; poročata poslanec Pušenjak; 2. v St. Lenartu v Slov. gor. (dvorana gostilne Arnuš) za sodni okraj Sv. Lenart v Slov. gor.; poročata poslanec Zebot. — Dne 23. avgusta v Marenbergu (gostilna Bruderman) za sodni okraj Marenberg; poročata poslanec Pušenjak. — Seje se začnejo povsod ob 9. uri dopoldne, samo v Gornji Radgoni po ranem sv. opravilu. Za Prekmurje, Konjice in Sevnico se določijo okrajne seje pozneje.

Za poškodovane po toči in neurju je govoril v narodni skupščini dne 24. julija narodni poslanec Zebot. Opisal je ogromno škodo, ki jo je napravila toča letos v ptujškem, rogaškem, kozjanskem, mariborskem, slovenjebistriškem in celjskem okraju. Zahteval je nujno pomoč v živilih, semenu ter odpis davkov.

Nemški poslanec Schauer in njegovih sedem tovarišev so glasovali ne samo za novi trdi vojaški zakon, ampak tudi v generalnem glasovanju tudi za nezno zvišane davke. Nemci so tudi glasovali za izročitev Radiča in naših poslancev. Mirno lahko rečemo, da so nemški poslanci popolnoma enaki «rajnim» samostojnežem. Miklavžu Pašiču in Srbom kimajo za vsako še tako slabo stvar. Dočim so poslanci Slov. ljudske stranke v ostrem boju proti Pašičevi velesrbski vladi, pa so podobni Nemci pasje ponižnemu klečaplazcu. Kadar gre Pašiču za par glasov, vedno mu priskočijo Nemci na pomoč. Oh, kako so se zmotili tisti voliči v naših krajih, ki so računali, da bodo nemški poslanci delovali in glasovali proti Srbom.

«Naš dom» štev. 7-8 je ravnokar zopet priromal med našo mladino. Uvodni članek (F. K. L.) je posvečen katoliškemu shodu. I. Carinthiacus je napisal žalostno o koroških Slovincih, ki v Nemški Avstriji vsled nasilnega ponemčevanja umirajo počasne narodne smrti. Tugomer Samov nadaljuje prevod Federerjeve povesti «Tarczicij» «Pod vaško lipo» je dr. T. M. napisal lep članek o skavtih; naši Orli se bodo iz njega marsikaj

naučili! V «Dekliškem vrtcu» objavlja Slov. kršč.-soc. ženska zveza program za ženski kongres na kat. shodu. Zanimivo je pismo Reziče Knapič iz Beograda o tamošnji Dekliški zvezi, a važno zlasti za dekleta, ki pridejo v Beograd. Društveni glasnik prinaša poročila naših prosvetnih društev iz Verzeja, Sv. Petra pod Sv. gorami, Marija Reke, St. Andraža pri Velenju, Brežic, M. Nedelje, Čirkovc in Sv. Ruperta na Dolenjskem. Poročila o zdravstvenih predavanjih, ki jih prireja celjsko okrožje SKSZ, je zadovoljivo. Se podrobneje poročilo o uspehih teh predavanj prinese prihodnja številka. — «Naš dom» se naroča: Celje, hotel «Beli vol.» Naročnina celoletno 10 din. Kdor si takoj naroči, dobi še celi letopisni letnik.

Davčne knjžice. Naši davkoplačevalci, zlasti oni iz kmetijskih krogov, so zahtevali ter še vedno zahtevajo, davčne knjžice. Brez teh ni nobenega pregleda čez plačane davke in vobče ni reda na davčnem polju. Ljudje samo dobivajo čete s predpisom davčnih svot, ki rastejo od četrtletja do četrtletja, pa niti ne vedo, katere davke plačujejo. Poslanec dr. Hohnjec se je v tej zadevi že večkrat obrnil na finančno ministrstvo in zlasti na delgacijo finančnega ministrstva v Ljubljani. Od g. finančnega delegata je dne 21. aprila 1922 dobil odgovor, v katerem finančna delegacija zatrjuje, «da je bilo v novejšem času davčnim uradom že ponovno naročeno, naj vsaki stranki na zahtevo izroče davčno knjžico ter naj v njo vpišejo tako predpis, kakor tudi vsa plačila za tekoče leto». Davčni uradi so torej po izpovedbi finačne delegacije dobili ponovno naročilo, da morajo vsaki stranki, na zahtevo izročiti davčno knjžico ter da morajo vnjo vpisati predpis davka in vsa plačila za tekoče leto. Po tem naročilu pa se davčni uradi po večini niso ravnali. Razni davčni uradniki so zahteve davkoplačevalcev po davčni knjžici ter po vpisu davčnega predpisa in izvršenega plačila odklanjali iz raznih razlogov, nekateri celo na jako neuljuden način. Dr. Hohnjec je bil prisiljen letošnje leto se zopet obrniti na finančno delegacijo. K temu ga je napotilo ne samo dosedanje neizpolnjevanje davčnim uradom danega naročila, marveč dejstvo, da je z velikim povišanjem zemljiškega in sploh vseh direktnih davkov letošnje leto zelo povečana možnost nereda in vsled tega tudi nepravilnega pritiskanja naših davkoplačevalcev. Da bi pred tem prevelikim pritiskom obvaroval osobito kmetске in obrtniske davkoplačevalce, ki si sami ne znajo dovolj pomagati, je poslanec dr. Hohnjec to zadevo zopet sporočil finančni delegaciji v Ljubljani. Pretekli mesec je dobil od gospoda finančnega delegata ta-le odgovor: «Na vaše cenjeno pismo mi je čast vam sporočiti, da sem glede davčnih knjžic vnovič dal davčnim uradom stroge ukaze in zapretil, da bom vsakega uradnika disciplinarnim potom kaznoval, ki bi se ne ravnal po predpisih. Okrajno finančno ravnateljstvo v Mariboru bo objavilo v tej zadevi v časopisju primeren razglas».

Glede vinotočev dobivamo mnogo vprašanj, ali so res dovoljeni tudi za one vinogradnike, ki imajo vinograd oddaljen v drugi občini, ali pa daleč od hiše. Pokrajinska uprava je na pritisk naših poslancev odredila, da se mora dovoliti vinotoč vsem vinogradnikom, ki ne morejo vina drugače prodati. V mariborskem okrajnem glavarstvu so že tudi dobili taki vinogradniki dovoljenje. Svetujemo prizadetim, da napravijo novo prošnjo na okrajno glavarstvo in na Pokrajinsko upravo (oddelek za kmetijstvo) v Ljubljani.

Prošnje za vojaški dopust je treba od 1. julija naprej kolekovati s kolekom 3 D in priložiti 10 D kolek za rešitev.

Vrednost našega denarja (valuta) zopet občutno pada. Kako to? Švicarski bogataši imajo v rokah tržišča z denarjem. In ker kupujejo Švicarji vsako leto mesca julija in avgusta v Jugoslaviji žito, namenoma tiščejo vrednost našega denarja dol, da ceneje kupijo žito.

Zborovanje obrtnikov v Prekmurju. V nedeljo, dne 5. avgusta, bo v Beltincih veliko zborovanje vseh okoliških obrtnikov. Na zborovanju govori poslanca gg. Kletki in Siftar ter predsednik Jugoslovanske Obrtne zveze g. Ivan Ogrin. Zborovanje bo popoldne ob 5. uri po zborovanju Slov. ljudske stranke. Prekmurški obrtniki naj pridejo takoj ob 2. uri na zborovanje Slovenske ljudske stranke (Kmetске zveze), kjer bo deta prekmurska poslanca poročala o političnem položaju, ker na obrtnem zborovanju bodo govorniki razpravljali le o strokovnih in stanovskih vprašanjih.

Razne novice od Sv. Petra pri Mariboru. Od nas že dolgo ni bilo kakih novic. Pa nikar ne mislite, da se pri nas nič novega ne zgodi. Politika sicer miruje — želimo ji večni mir — zato nas pa davki tem bolj tlačijo. Ja, ko bi mogli vino prodati! Pa ni kupcev! Pil bi ga marsikdo in za plačilo hvalil — toda kupil? Predraga, prekisló itd. — sami prazni izgovori. Vinska letina je srednja do sedaj. Dva huda viharja sta povzročila precej škode. Bog nas varuj toče! — V Grušovi sta kupila zakonska Maks in Marija Damiš 115 kg težki zvon za Grušovsko kapelico. Zvon je bil blagoslovljen dne 11. julija. Streljanje, godba, maji in venci so povzdignili celo slovesnost. Vsa čast Grušovčanom, posebno Maksu in Mariji Damiš. Pri tej priliki se je nabralo za Dijaško kuhinjo 822 K. Dne 22. julija smo obhajali v Molečniku št. 1 nad vse ljubko slavnost. Velečebelar g. Franc Kirar se je poročil z gospodično učiteljico Karolino Pavel iz velespoštovane obitelji Pavel v Potni pri Radgoni. Kot priči sta bila stric ženinov g. dr. M. Slavič in nevestin brat g. dr. Avg. Pavel, profesor iz Sombathelija. Slavnosti so se udeležili odlični gostje iz Prekmurja in iz Maribora. Priljubljenima novoporočencema iskreno čestitamo.

Smrt ugledne mladenke. (Dopis od Sv. Lenarta v Slov. gor.) Dne 25. julija 1923 popoldne je umrla gd. Ružena Stupica na domu svojih staršev pri Sv. Lenartu v Slov. gor. po kratki in zavrtni bolezni — skrlatici. 21. julija t. l. na dan svojega rojstva je legla v bolniško postelj v 17. letu svoje starosti. Pokojna je bila vzgledna učenka in je dovršila peti razred realke v Mariboru z dobrim uspehom, ljudsko šolo je obiskovala pri Sv. Lenartu, meščansko šolo pa nekaj časa v Gradcu, pozneje v Mariboru. Bila je veselje in ponos svojih staršev. Vse jo je rado imelo, zlasti soščolci in soščolke. Njeni profesorji se je bodo gotovo radi spominjali. — Imela je strogo narodno in krščansko vzgojo ter je rada sodelovala pri Orlicah. Se tik pred svojo smrtjo je delala načrte za izpopolnitev svojega znanja v modernih jezikih. Nemila smrt ji je prestrigla nit življenja v najlepši mladosti. Vsled svojega ljudomilega in veselega značaja je bila povsod priljubljena. Kakor roža se je razcvetala. Posebno svoje starše, brata in sestro je ljubila nad vse. Zato je bilo tudi slovo staršev, brata in sestre tako težko. Naj počiva v miru! Na svidenje nad zvezdami! Globoko potrti rodbini pa naše iskreno sožalje.

Tudi najboljšega prijatelja se naveličaš. (Dopis od Sv. Bolfenka v Slov. gor.) Hrvatje v Bednji še niso izumrli; prejšnji teden sta zopet dva moža prosjačila po naših vaseh za žito, obleko, denar in drugo, kazala sta ljudem staro ubožno spričevalo iz leta 1921. Nabrala sta malo, ker so naši ljudje postali nasproti Bednjanom previdnejši; le nekateri so jim še slepo verjeli. — G. urednik, ali veste, kaj so «žekinje»? Tako se imenujejo pri nas žene in dekleta, kadar gredo žet na polje; to je njihova častna in zlata doba; kar je za moške košnjaja, to je za žensko žetev. V tem času se ženske ponosno postavljajo; vsaka obleče kaj boljšega; bela bluza, pisan modrec, lep naramni predpasnik je običajna uniforma zlasti mlajših ženjc. Ko zvoni 7. uro, se ženjice že zbirajo pri gospodarjevi hiši. Kmetica pa je že celi prejšnji dan pridno pekla pogače in beli kruh, kajti ženjice zahtevajo kaj boljšega. To je vedno praznik v kmetiski hiši, kadar žanjejo rž in pšenico. Tudi pomočniki že čakajo v hiši, dva ali trije moški; kajti ženjice opravljajo samo glavno delo, žito samo požanjejo in v snope zvežejo, srpe jim morajo brusiti moški, snope odnašati in sestavljati v kope morajo tudi moški. Med tem pa, ko jim moški brusijo srpe, imajo po stari pravici kratek odmor, da si same malo nabrusijo jezike; vsaka ženjica ima svoj srp in ne vzame zlahka tuj srp v roke. Med tem pa, ko ostri srpi udarjajo po suhih žitnih debelih in pojejo svojo pesem sik-sik-sik, jim pošilja skrbna kmetica pridno v širokih korbačah slastnih pogač in dobrih povitic na polje, gospodar pa jim nosi v malih sodčih okrepčave za žejna grla. Zvečer pa, ko je končano delo, vzame vsaka ženjica s posebnim ponosom svoj srp pod pazduho, vesela pesem zadoni in zbor 10—12 ženjc se pomika proti domu, veselo pevajoč razne domače pesmi. In iz vseh kotov pokukajo radovedne oči in drug vpraša drugega: Kdo pa gre? — A. Jožkove žekinje so. — Doma jih seveda še čaka dobra večerja in če gospodar ni preveč skop, prinese še kaj iz kleti za likof. To je povest od hofenskih žekinj; pomenljiva je ta povest ne samo za to, ker zahtevajo ženjice za svoje delo letos že 100 K na dan, ampak tudi zato, ker tako bogata pogostitev ne stane malo; v tunji se globoko pozna, če so imeli pri hiši več dni ženjice in tudi vreča z lepo belo moko se krči čudovito. Zato pa tudi dragih gospe in gospodičen žekinj ne kličejo k hiši, razen če je treba; radi vidijo, da pridejo, še rajši pa, da zopet odidejo. Na svetu je že tako, da se še najboljšega prijatelja naveličajo prav hitro; tudi pri teriljah in ženjicah je tako.

Na železnicah v celi državi se pripravljajo kratek štrajk kot protest proti mačehovskemu ravnanju vlade z železničarji.

Na osnovni in meščanski šoli šolskih sester v Celju se vrši vpisovanje za šolsko leto 1923-24 dne 11. septembra 1923. Naslednji dan se začne pouk s sv. mašo na čast sv. Duhu. Zavod šolskih sester sprejema na stanovanje gojenke za domačo šolo, pa tudi take, ki obiskujejo gimnazijo ali trgovsko šolo. Oskrbi jih z vsem potrebnim, kakor: z dobro krščansko vzgojo, vestnim poukom in z zdravno tečno hrano. — Poleg glavnih šolskih predmetov se deklisce še lahko izobrazijo v glasbi, petju in modernih jezikih, izučee se tudi lahko za učiteljice ročnih del in otroške vrtnarice. Sprejmejo se tudi one deklisce, ki imajo veselje do samostanskega življenja in pouka.

Zanimivosti iz Mozirja. Pri nas se samo govori o kuluku. Naši pristaši so zadovoljni, ker se je posrečilo poslancem SLS doseči, da se bo na kuluk (tlako) pozivalo ljudstvo le v onih pokrajinah, kjer ljudstvo kuluk želi, razni «državotvorni» demokrati, Sokoli in «novepečeni» radikali, ki vse hvalijo, kar se v Beogradu sklepe, bi pa menda, kakor je iz njih držanja posneti, radi šli na kuluk v Macedonijo ali Črnogoro. G. župana prosimo, da vse te gospode, tudi na ekspozituri je eden tak radikalec, vpiše na prvo mesto v spisku s pripombo, da želijo biti pozvani na kuluk. — Orjuna je potrebna v našem trgu, je pogruntal dični sokolaš, neizvoljeni demokratiški poslanec Ivan Lipold, ki ima, kar trdijo mozirske «cajtinge», dnevno samo 25 ur prostega časa za obisk gostiln. Možu bo, baje v kratkem zmanjkalo drobiža, kar bo velika ovira za obisk gostiln in izrabo 25 ur prostega časa na dan, zato smatra ustanovitev Orjune kot zelo potrebno sredstvo, da bo mogel kot načelnik Orjune brez cvenka dobiti v gostilnah dovolj pijače za sebe in podobne bratce orjunce. Kako se to zgotdi, ga bodo orjunci v drugih krajih že poučili. — Kako koristna je liberalna politika in sokolstvo za obrtnike in trgovce, imamo več vzgledov pri nas, drugi baje še sle-

dijo. Ali se bodo gotovi liberalni petelini pri nas iz teh žalostnih slučajev kaj naučili, ne vemo, menda ne, ker jim je liberalizem glavna briga, vse drugo pa — brezpomembno.

Gornjegrajski okraj. V nedeljo, dne 29. julija, sta se vršila dva zelo dobro obiskana shoda SKZ v Ljubnem in v Libiji pri Mozirju. Na obeh je poročal poslanec Vladimir Pušenjak o političnem položaju in o zakonih, kateri so se v narodni skupščini sprejeli ter bodril k vstrajanju v borbi za doseg avtonomije. Izvajanja govornika so se splošno odobraval. — Po shodu v Ljubnem se je obč. odbor v Ljubnem dalje časa razgovarjal s poslancem glede toli potrebne cestne zveze z Mežiško dolino, glede nastopanja komandanta komisije, ki je popisovala konje in vozila, glede pretirano visokih davkov, glede taks na vozove sa fedrima itd.; v Libiji so se ugledni možje, župani in obč. odborniki potegovali za doseg podpore po toči, po povodnji, ostro nastopili proti kuluku, slabim ravnanjem z našimi vojaki, se potegovali za predpis pravičnih davkov itd. G. poslanec je dal povsod zadovoljiva pojasnila in obljubil, da se bo potegoval z ostalimi člani Jugoslov. kluba za to, da dobe po vremenskih neizpolnjevanjih poškodovani podporo. Shodi so se lepo mirno vršili in so bili udeleženci zadovoljni, ker so dobili jasno sliko o politiki Jugoslov. kluba in spoznali grdo hujskanje raznih nasprotnikov, ki niso nikdar in ne bodo nikdar ljubili resnice, hčerke božje.

Šoštanjski okraj. V nedeljo, dne 5. avgusta, po sv. maši shod pri St. Janžu na Vinski gori, v ponedeljek, dne 6. avgusta, shod zaupnikov za celi okraj v Šoštanju ob 9. uri predpoldne v cerkveni hiši. Na vseh zborovanjih govori poslanec Vladimir Pušenjak.

Iz Sotelske doline nam poročajo, da je zadnji teden razgrajalo veliko neurje s točo in strašnim viharjem. Ta grozna nevihta je uničila vse v župnijah Podčetrtak in Olimje. Uničeni so po večini najlepši vinogradi ter tudi poljski pridelki in žito. Vihar je bil tak, da je celo podiral drevje ter druge slične nasade. Prizadeto ljudstvo je popolnoma obupano.

Zopet novi zvonovi v Pišecah. Nad eno leto je čakala podružnica Sv. Jakoba na Malemvrhu, župnije Pišec na nove zvonove. Zato je pa bilo v celi župniji veselje tem večje, ker so prišli kar trije ravno h godu sv. Jakoba. V nedeljo, dne 29. julija jih je preč. gospod kano-nik Josip Mesiček iz Brežic, pooblaščen od škofa, blagoslovil, potem so pa izza vencev med sviranjem kapelske godbe in streljanjem topičev vzplavali v zvonik. Srca so nam igrala veselja, ko so nam čez kratek čas pozvonili k sv. maši. Zvonenje je lepo in ubrano in čia čast zvonarni Bühl v Mariboru. Ko sta gostoljubna cerkvena ključarja, vse, ki so pripomogli k tej slovesnosti, pogostila, je cela družba na predlog uglednega laika odpustila pozdrav Prezvizišenemu nadpastirju k njegovemu ustoličenju. — Tekom enega leta je to že četrta podružnica v naši župniji, ki je dobila nove zvone. Župnijska cerkev jih ima že naročene, peta podružnica jih pa pose bej naroči. To priča, kako požrtvovalno je naše ljudstvo, če gre za čast božjo. Dal Bog, da bi zvonenje, ki se bo zopet kmalu razlegalo po vseh naših, dosedaj tako mrtvih hribočih, v našem ljudstvu poživilo pravo versko prepričanje.

Gospodarstvo.

KMETIJSKA DELA V MESECU AVGUSTU.

Doma na dvorišču in pri živini. Eno najvažnejših opravil v avgustu je mlatev žita, Vršimo jo s cepcem, z živinsko vprego na vitelj, z elektromotorjem ali pa z lokomobilom (parna mlatev z elevatorjem). Najdražje je ročno delo, ki je 11 krat dražje od dela lokobile. — Toda vsak posamezen mali kmetovalec si ne more nabaviti takšnega dragega stroja. Tudi bi za enega samega ne imel toliko vrednosti, kakor za več gospodarjev skupaj, ker bi ga ne mogel dovolj izrabiti. Moral bi založiti preveč kapitala, ki bi se ne obrestoval. Zategadelj bi bilo želeto, da bi se mali kmetje strnili v kmetijske zadruge ter nabavili kmetijske stroje zadržnim potom. Le na ta način bi mogli vršiti mlatev najhitreje in najceneje. Zmlačeno žito moramo premešavati, da se ne ogreje in ne pokvari.

Zivinske staje, osobito svinjske hleve držimo čiste in hladne. Skrbimo, da bodo nastlani zmiraj s svežo slamo. Dobro jih je tudi pobeliti z apnenim beležem. S tem bomo obvarovali svinje pred različnimi boleznimi. Kdor pusti ležati živino v lastnem blatu je neprijatelj živine in ne bo imel sreče v živinoreji.

V avgustu je čas za utrjevanje telesa s pogostim kopanjem na prostem. Vodne in solne kopeli menjaje prijaajo človeškemu zdravju.

V vinogradu. Začnimo prikrajševati vrhunec vinske trte, da more solnce močneje vplivati na grozdje. To spoznamo po tem, ako vršiči več ne kimajo, ampak stoji že bolj pokoncu. Prikrajševanje se vrši na ta način, da odrežemo s škarjami vse mladike približno 2 dm nad najvišjim, to je 1.80 do 2 m dolgim koljem. Prezgodnje in premočno prikrajševanje mladik bi imelo to posledico, da bi pognali številni zalistniki, ki bi čez nekoli-ko časa zahtevali ponovno prikrajševanje. Razen tega poganja zalistje vselej na račun rezervnih hranilnih snovi in tvori neprestano nevarnost za razširjanje peronospore. Čuditi se je, da nekateri vinogradniki vršijo prikrajševanje vrhuncev že v mesecu juliju, med tem ko z drugimi nujnimi opravili, kakor kopjo, škropljenjem in žveplanjem radi zaostajajo. Tu prezgodaj, tam prepozno, to je ravno isto kakor preveč in premalo. Od peronospore ali pikca močno napadene vršiče je takoj iz vinograda odstraniti in sežgati. Skropimo vinsko trto